ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

พฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวกับพฤติกรรมการดื่ม แอลกอฮอล์ของผู้ที่เป็นโรคติดสุรา โรงพยาบาลหางคง

จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางอัจฉรารพี จำปา

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ คร. หรรษา อาจารย์สมบัติ เศรษฐบุปผา ประธานกรรมการ สกุลพรรณ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การติดสุราเป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดผลกระทบมากมายต่อบุคคล ครอบครัว สังคม
และ เศรษฐกิจ ซึ่งพฤติกรรมการคื่มแอลกอฮอล์ในผู้ที่เป็นโรคติดสุรา เกิดจากปัจจัยที่หลากหลาย
และพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัว อาจเป็นปัจจัยหนึ่งและมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการคื่ม
แอลกอฮอล์

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ (descriptive correla tion research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวของผู้ที่เป็น โรคติดสุรา พฤติกรรมการคื่มแอลกอฮอล์ในผู้ที่เป็นโรคติดสุราและ ความสัมพันธ์ของพฤติกรรม การสื่อสารในครอบครัวกับพฤติกรรมการคื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่เป็นโรคติดสุรา ซึ่งเข้ารับบริการ ในโรงพยาบาลหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 60 คน และผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในเดือนมีนาคม 2550 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบประเมินพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัว ที่พัฒนาขึ้นโดยชินานาฎ จิตตารมณ์ (2545) จากกรอบแนวคิดของกอร์ดอน (Gordon, 2000) และ 3) แบบประเมินพฤติกรรม การดื่มสุรา (AUDIT) ซึ่งแบบประเมินพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัว และแบบประเมิน พฤติกรรมการคื่มสุรา ได้นำไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

(Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.81 และ 0.86 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติเชิงพรรณา และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการศึกษาพบว่า

- 1. ผู้ที่เป็นโรคติดสุรา มีพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวโดยรวม อยู่ในระดับปาน กลาง และพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการสื่อสารใน ครอบครัวด้าน พื้นฐานการเข้าใจบุคคล ด้านการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการสื่อสารความรู้สึก นึกคิดของตนเอง และด้านการสื่อสารความรู้สึกและร่วมกันแก้ปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง
- 2. ผู้ที่เป็นโรคติดสุราทั้งหมด มีพฤติกรรมการคื่มแอลกอฮอล์แบบติด โดยมีความถึ่ ของพฤติกรรมการคื่มแอลกอฮอล์โดยเฉลี่ย 4 ครั้ง/ สัปดาห์ ขึ้นไป
- 3. ผู้ที่เป็นโรคติดสุรามีพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวโดยรวมสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการคื่มแอลกอฮอล์ทางลบ ในระดับต่ำมาก ($\mathbf{r}=-.21$, $\mathbf{p}<.05$) และพฤติกรรมการสื่อสาร ในครอบครัวรายด้าน ได้แก่ ด้านพื้นฐานการเข้าใจบุคคล ด้านการสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของ ตนเอง และ ด้านการสื่อสารความรู้สึกและร่วมกันแก้ปัญหา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการคื่ม แอลกอฮอล์ทางลบในระดับต่ำมากเช่นเคียวกัน ($\mathbf{r}=-.21$, $\mathbf{r}=-.27$, $\mathbf{r}=-.23$, $\mathbf{p}<.05$ ตามลำดับ) ส่วนพฤติกรรมการคื่มแอลกอฮอล์ ($\mathbf{r}=-.17$, $\mathbf{p}<.05$)

ผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนจัดกิจกรรมการ พยาบาลในการให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารแก่ผู้ที่เป็นโรคติดสุราและครอบครัว ซึ่งจะ ส่งผลถึงการจัดการเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ในผู้ที่เป็นโรคติดสุราต่อไป

ลับสิทธิมหาวิทยาลัยเชียงใหม Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title Family Communication Behaviors and Alcohol Drinking

Behaviors of Persons with Alcohol Dependence, Hangdong

Hospital, Chiang Mai Province

Author Mrs. Atchararapee Champa

Degree Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Lecturer Dr. Hunsa Sethabouppha Chairperson

Lecturer Sombat Skulphan Member

ABSTRACT

Alcohol dependence is a significant problem which has an effects on individual, family, society and economy. Alcohol drinking behaviors among persons with alcohol dependence is caused by several factors. Family communication may be one factor which correlated to alcohol drinking behaviors.

This descriptive correlation study was designed to examine family communication behaviors, alcohol drinking behaviors, and the relationship between family communication behaviors and alcohol drinking behaviors of persons with alcohol dependence. The purposive sampling comprised 60 persons with alcohol dependence receiving services from Hangdong hospital, Chiang Mai province. The data collection was conducted in March 2007. The study instruments consisted of 3 parts, including 1) the demographic data 2) the Family Communication Behaviors Questionnaire (FCBQ) developed by Chinanaj Jittarom (2002) based on Gordon's (Gordon, 2000) conceptual framework, and 3) the Alcohol Use Disorder Identification Test (AUDIT). Reliability of the FCBQ and AUDIT were ensured by Cronbach's alpha coefficient and were 0.81 and 0.86, respectively. Data were analyzed by using descriptive statistics and Pearson's product moment correlation coefficient.

The study revealed that,

1. The over all of communication behaviors as perceived by persons with alcohol dependence scored was at a medium level. Regarding each aspect of communication behaviors, the score of basis for personal understanding, active listening, I – message and No – lose method at a medium level.

- 2. Persons with alcohol dependence presented alcohol dependent pattern with average drinking behaviors of 4 or more times a week.
- 3. There was significant negative correlation between as a whole communication behaviors and alcohol drinking behaviors at a low level (r = -.21, p < .05). Focusing on each aspect of communication behaviors, there were significant negative correlations between basis for personal understanding, I message and No lose method (r = -.21, r = -.27, r = -.23, p < .05),

respectively and there was non-significant relationship between active listening and alcohol drinking behaviors (r = -.17, p < .05).

The study results could serve as basic information in planning interventions to educate persons with alcohol dependence and their families about communication behaviors of family in order to further manage drinking behaviors of persons with alcohol dependence.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved